

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, il-Parlament Ewropew, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni Żgħażaġh mobbli Inizjattiva biex jinħareġ il-potenzjal taż-żgħażaġh biex jinkiseb it-tkabbir bil-ghaqal, sostenibbli u inkluziv fl-Unjoni Ewropea”

COM(2010) 477 finali

(2011/C 132/10)

Relatur: **is-Sur TRANTINA**

Korelatur: **is-Sur MENDOZA CASTRO**

Nhar il-15 ta' Settembru 2010, il-Kummissjoni Ewropea ddeċidiet, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, il-Parlament Ewropew, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni – Żgħażaġh mobbli (Inizjattiva biex jinħareġ il-potenzjal taż-żgħażaġh biex jinkiseb it-tkabbir bil-ghaqal, sostenibbli u inkluziv fl-Unjoni Ewropea)

COM(2010) 477 finali.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-24 ta' Frar 2011.

Matul l-470 sessjoni plenarja tiegħu li saret fil-15 u s-16 ta' Marzu 2011 (seduta tal-15 ta' Marzu), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'mod unanimu.

1. Sintesi tar-rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-KESE jagħraf li hemm bżonn li ssir enfasi fuq iż-żgħażaġh li huma milquta b'mod serju mill-kriżi ekonomika attwali. Jagħraf ukoll is-siwi tal-inizjattiva “Żgħażaġh mobbli (sic., attivi)” bħala parti integrali mill-miżuri tal-Ewropa 2020 u jilqa' b'so-disfazzjon id-dispożizzjonijiet ġenerali stabbiliti fil-Komunikazzjoni. Il-KESE huwa lest jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tagħhom billi jingħaqad mal-imsieħba soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili u jsahħah il-viżibbiltà tal-inizjattiva fosthom, u billi jgħin biex jiġu identifikati l-lakuni eżistenti fl-inizjattiva koperti mill-Istrateġija tal-UE għaž-Żgħażaġh.

1.2 Il-KESE jenfasizza li l-oġġettivi proposti mill-inizjattiva “Żgħażaġh attivi” għandhom jiġu mmonitorjati u l-progress tal-implimentazzjoni għandu jitkejjel permezz ta' indikaturi ċari biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jhabirku aktar jekk dawn l-oġġettivi ma jinkisbux fiż-żmien mehtieg.

1.3 Fi żmien meta l-kriżi ekonomika ġieghlet li jiġu eżaminati mill-ġdid il-prioritajiet baġitarji, il-KESE jenfasizza l-importanza li, fejn ikun possibbli, jinżammu u jiżdiedu r-rizorsi allokat fil-livell nazzjonali u tal-UE għall-edukazzjoni, it-taħriġ u l-impjieg taż-żgħażaġh. Il-politiki ta' rkupru ekonomiku għandhom iheggu l-holqien ta' impjegi stabbli u jimpedixxu kwalunkwe interruzzjoni tal-istudji.

1.4 Il-KESE jappoġġja l-holqien ta' qafas ta' kwalità tajba għat-traineeships u japprova l-miżuri mmirati lejn it-tneħħija tal-ostakli legali u amministrattivi għall-moviment liberu taż-żgħażaġh fil-qasam tal-edukazzjoni u bil-ghan li jiehdur sehem fi traineeships u apprendistati.

1.5 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni biex issahħah il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u biex iżżid il-viżibbiltà tal-hiliet li jinkisbu barra mis-sistema ta' edukazzjoni formali (pereżempju permezz tal-Passaport Ewropew tal-Hiliet). Id-diskussjonijiet dwar il-modi tal-validazzjoni għandhom jiffokaw ukoll fuq il-kwalità tal-edukazzjoni u t-taħriġ provdut u s-supervizzjoni u l-monitoraġġ tiegħu. Fl-istess hin, il-KESE ifakkar li kulhadd għandu jibbenefika mill-miżuri intiżi biex itejbu t-tagħlim mhux formali, u mhux biss iż-żgħażaġh b'anqas opportunitajiet.

1.6 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-iżvilupp ta' strumenti fil-livell nazzjonali, bħall-“Garanzija għaž-Żgħażaġh”, li jgħinu liż-żgħażaġh fit-tranzizzjoni tagħhom mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol. Madankollu, il-KESE huwa tal-fehma li jehtieg li uħud mill-inizjattivi l-oħra jiġu analizzati aktar bir-reqqa qabel ma jiġu implimentati. Dan jikkonċerna l-aktar it-tqabbil tar-riżultati tal-edukazzjoni għolja, l-iżvilupp ta' karta taż-“Żgħażaġh Attivi”, l-istabbiliment tal-inizjattiva “L-ewwel impjieg EURES tiegħek” u l-hidma fuq il-futur tal-Facilità Ewropea ta' Mikrofinanzjament PROGRESS.

1.7 Il-KESE jappoġġja l-hidma tal-Kummissjoni biex tidentifika l-aktar miżuri effettivi għall-appoġġ tal-impjieg taż-żgħażaġh. Dawn jinkludu l-programmi ta' taħriġ, il-miżuri u l-benefiċċji ta' sigurtà u ta' attivazzjoni, is-sussidji ta' reklutaġġ u arranġamenti adatti għal pagi u għas-sigurtà soċjali, kif ukoll l-ghoti ta' pariri dwar il-karriera. Il-KESE jenfasizza li dawn il-passi għandhom jittiehdu billi jintuża u jissahha id-djalogu soċjali u d-djalogu mas-soċjetà civili.

1.8 L-inizjattiva fil-fatt tenfasizza l-edukazzjoni u l-impjieg iżda ma tenfasizzax biżżejjed l-iżvilupp tal-kapital soċjali u l-partecipazzjoni taż-żgħażaġh fis-soċjetà civili Ewropea. Barra minn hekk, it-tkabbir inkluziv għandu jiġi inkluz b'mod prijoritarju fl-istrategiji għaž-żgħażaġh u għandhom jiġu introdotti l-mezzi neċessarji għall-implimentazzjoni bħaž-żamma u t-tishih tal-programm eżistenti "Żgħażaġh fl-azzjoni".

1.9 Il-KESE jiddispaċi li l-attivitajiet li jsaħhu u jibnu d-dimensjoni soċjali u civika taż-żgħażaġh fl-Ewropa thallew barra mill-inizjattiva. It-titolu "Żgħażaġh attivi" għandu jiġi rifuess fil-Komunikazzjoni li m'għandhiex tkun biss "dwar" jew "għaž-żgħażaġh" iżda pjuttost "maž-żgħażaġh", b'mod li ssir enfasi fuq il-partecipazzjoni attiva taż-żgħażaġh fl-implimentazzjoni tal-azzjonijiet proposti. Il-KESE jitlob lill-Kummissjoni biex iżżid l-attivitajiet neċessarji fl-inizjattiva.

1.10 Il-KESE jissuġġerixxi li tiġi inkluzja informazzjoni ġdida dwar is-sit tal-internet speċjali tal-inizjattiva fis-sorsi eżistenti ta' informazzjoni bħall-PLATEUS, YOUTH u portali eżistenti ohra. L-integrazzjoni ta' informazzjoni ġdida f'websajts eżistenti tista' tirnexxi aktar u tista' tiffaċilita l-aċċess għaž-żgħażaġh.

1.11 It-traineeships għandhom ikunu aktar attraenti u għandhom jirriflettu l-interessi ta' kull min hu kkonċernat u l-Istati Membri għandhom, permezz ta' tipi differenti ta' incentivi, iheggu lil min ihaddem biex joholqu aktar opportunitajiet għat-traineeships u b'hekk aktar impjieg ta' kwalità ahjar għaž-żgħażaġh.

1.12 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-importanza li qed tinghata lill-użu tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE). Hi u tinnegozja mal-Istati Membri dwar id-dispożizzjonijiet baġitarji fi hdan il-perspettiva finanzjarja l-ġdida, il-Kummissjoni għandha tenfasizza b'mod partikolari fuq jekk hemmx biżżejjed fondi għall-inizjattivi tal-FSE, b'mod partikolari daww relatati maž-żgħażaġh.

1.13 Il-KESE ser janalizza fil-fond il-kontribut potenzjali tas-sistema Ewropea ta' self għall-istudenti b'konformità mal-possibbiltajiet u l-istrumenti li jeżistu diġà.

2. Sintenzi tal-inizjattiva tal-Kummissjoni

2.1 L-Istrategija Ewropa 2020 tistabbilixxi objettivi ambizzjużi għal tkabbir intelligenti, inkluziv u sostenibbli fl-UE. Iż-żgħażaġh huma atturi ewlenin biex dan jinkiseb. L-edukazzjoni ta' kwalità tajba u t-taħriġ għal kulhadd, l-integrazzjoni b'suċċess u sostenibbli fis-suq tax-xogħol, l-impjieg deċenti u b'pagi xierqa u l-opportunitajiet għal aktar mobbiltà huma elementi essenzjali biex **"jinhareġ il-potenzjal taż-żgħażaġh kollha"** ⁽¹⁾ u **b'hekk jinkisbu** l-oġġettivi tal-Istrategija Ewropa 2020. Għaldaqstant, l-għadd ta' miżuri fl-inizjattiva **"Żgħażaġh attivi"** jagħmluha wahda mill-proposti ewlenin tal-istrategija.

2.2 L-inizjattiva "Żgħażaġh attivi" ser issahha l-oġġettivi u l-prijoritajiet li jiddefinixxu l-qafas strategiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET 2020") u ser timplimenta miżuri bil-ghan li jinkisbu l-ghanijiet li ġejjin:

— jitjiebu l-prospetti għaž-żgħażaġh biex jirnexxihom jidhlu u jibqgħu fis-suq tax-xogħol;

— aktar żgħażaġh ikollhom aċċess għall-edukazzjoni għolja;

— l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali jiġu adattati biex jissodisfaw aktar il-bżonnijiet taż-żgħażaġh;

— jiġi żgurat li, sal-2020, kull ċittadin Ewropew ikun jista' jistudja jew jitharreg barra minn pajjiżu jekk jixtieq;

— jitnaqqas il-qgħad fost iż-żgħażaġh u jiżdiedu l-impjieg aċċessibbli għaž-żgħażaġh, it-traineeships tal-kumpaniji għall-istudenti u l-esperjenzi li jrawmu spirtu intraprenditorjali fost iż-żgħażaġh;

— tiġi pprovduta aktar informazzjoni ta' kwalità ahjar dwar l-istrumenti tal-UE li jappoġġjaw il-mobbiltà, b'mod partikolari l-korsijiet, it-taħriġ u traineeships barra mill-pajjiż, eċċ.

2.3 Għal kull wahda minn dawn l-oqsma ta' prijorità, tfasslu għadd ta' **azzjonijiet ewlenin godda**. Dawn l-azzjonijiet jinkludu proposti mfassla bil-ghan li jikkontribwixxu speċifikament għall-ksib ta' dawn il-prijoritajiet.

⁽¹⁾ COM(2010) 477 finali.

3. Kummenti generali tal-Kumitat dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni

3.1 L-inizjattiva ewlenija “Żgħażaġh attivi” tikkonforma mal-Istrateġija Ewropa 2020 għal tkabbir intelligenti, sostenibbli u inklużiv. Hija tenfasizza l-approċċ olistiku l-għdid, li jissejjes fuq l-idea li l-politika fil-qasam tal-edukazzjoni u l-impjieg taż-żgħażaġh hija marbuta mill-qrib ma’ inizjattivi ewlenin oħrajn u l-5 miri ewlenin fil-livell tal-UE. Il-KESE jenfasizza l-bżonn ta’ koerenza bejn il-politiki fil-livell tal-UE u dawk nazzjonali, kif ukoll il-bżonn li l-partijiet interessati nongovernattivi jaqdu rwol ewleni.

3.2 Il-KESE jixtieq jenfasizza li l-inizjattiva għandha titpoġġa fil-kuntest tal-ikbar kriżi ekonomika li l-Ewropa ilha ma tesperjenza għal snin twal. Din il-kriżi ma tistax tiġi injorata peress li l-ghan tal-Komunikazzjoni huwa li “jinhareġ il-potenzjal taż-żgħażaġh biex jinkiseb it-tkabbir bil-ghaqal, sostenibbli u inklużiv fl-Unjoni Ewropea”. Ta’ min jistaqsi kif, attwalment, il-kriżi qed taffettwa s-sigurtà tal-impjieg, id-drittijiet soċjali u l-pjani u l-proġetti kollha għall-mobbiltà tal-istudenti u tax-xogħol. Il-KESE jemmen li huwa importanti li jiġu enfasizzati r-rabtiet li jeżistu bejn il-miżuri orjentati lejn l-ekonomija li qed jiġu adottati u l-impatt li jista’ jkollhom fuq il-pjani u l-programmi Ewropej li diġà jeżistu u li huma ta’ valur kbir għaž-żgħażaġh. Kwalunkwe tnaqqis għandu jiġi evitat. Għall-kuntrarju, ir-riżorsi disponibbli għandhom jiġu mmirati ahjar u jekk possibbli jiddedu b’mod sinifikanti.

3.3 Il-KESE jagħraf is-siwi tal-inizjattiva “Żgħażaġh attivi” bħala parti integrali mill-miżuri tal-Ewropa 2020 u jilqa’ b’sodisfazzjon id-dispozzizzjonijiet ġenerali stabbiliti fil-Komunikazzjoni. L-ewwel u qabel kollox, l-inizjattiva għandha torbot b’mod aktar effettiv il-varji miżuri u proġetti li jeżistu u dawk futuri bil-ghan li ttejjeb l-oportunitajiet għall-ksib tal-ghanijiet hawn fuq imsemmija. Il-KESE jiddispijaċih li l-attivitajiet li jsaħhu u jibnu d-dimensjoni soċjali u ċivika fost iż-żgħażaġh fl-Ewropa ma ġewx inklużi fl-inizjattiva. It-titolu “Żgħażaġh attivi” għandu jiġi rifless fil-Komunikazzjoni li m’għandhiex tkun biss “dwar” jew “għaž-żgħażaġh” iżda pjuttost “maž-żgħażaġh”, b’mod li ssir enfasi fuq il-partecipazzjoni attiva taż-żgħażaġh fl-impimentazzjoni tal-azzjonijiet proposti. Il-KESE jitlob lill-Kummissjoni biex iżżid l-attivitajiet neċessarji fl-inizjattiva.

3.4 Peress li l-inizjattiva tkopri żewġ oqsma ewlenin, l-edukazzjoni u l-impjieg, il-KESE japprezza l-fatt li tenfasizza l-mobbiltà, l-attrazzjoni u l-kwalità u għaldaqstant hija marbuta mal-ET 2020, b’mod partikolari mal-Objettivi Strateġiċi 1 u 2. Huwa importanti li din l-inizjattiva tenfasizza b’mod partikolari mobbiltà akbar għal finijiet edukattivi, l-immordenizzar tal-edukazzjoni għolja, it-titjib u l-validazzjoni tat-tagħlim informali u mhux formali u li jiġi ggarantit investiment effettiv u dejjem i fl-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali.

3.5 Il-KESE jilqa’ b’sodisfazzjon ukoll il-fatt li l-inizjattiva tenfasizza r-rabtiet bejn l-objettivi u l-implimentazzjoni kontinwa tal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki, is-sistemi ta’ edukazzjoni aktar miftuha, servizz imtejjeb għall-ghoti ta’ pariri u s-

shubija bejn il-korpi edukattivi u min iħaddem⁽²⁾. Fl-implimentazzjoni ta’ din l-inizjattiva, il-KESE jirrakkomanda li l-enfasi ssir l-aktar fuq il-ftuh u l-adattament tas-sistemi edukattivi għall-bżonnijiet tas-soċjetà u tas-suq tax-xogħol, billi l-inizjattiva “Żgħażaġh attivi” tiġi integrata b’mod effettiv mal-istrumenti eżistenti għall-mobbiltà għal finijiet edukattivi, bħall-Europass u s-Sistema Ewropea għall-Akkumulazzjoni u t-Trasferiment ta’ Krediti (ECTS), u fuq it-tishih tal-koooperazzjoni bejn iċ-ċentri tal-edukazzjoni u min iħaddem, it-trejdjunjins, l-istudenti u partijiet interessati oħrajn.

3.6 L-inizjattiva fil-fatt tenfasizza l-edukazzjoni u l-impjieg iżda ma tenfasizzax biżżejjed l-iżvilupp tal-kapital soċjali u l-promozzjoni taż-żgħażaġh fis-soċjetà ċivili Ewropea. F’dan ir-rigward, l-inizjattiva “Żgħażaġh attivi” ma tissodisfax biżżejjed l-objettivi tal-Istrateġija l-għdida tal-UE dwar iż-Żgħażaġh “Investiment u Responsabbilizzazzjoni” adottata fl-2009, u lanqas l-objettivi tat-Trattat ta’ Lisbona (Artikolu 165(2)) li jsaħha id-dimensjoni taċ-ċittadinanza u l-bżonn li ż-żgħażaġh jitheggu jippartecipaw fil-hajja demokratika, u l-attivitajiet immirati lejn iż-żgħażaġh. Il-hiliet ewlenin relatati direttament mad-dinja tal-kummerċ (bħall-innovazzjoni u l-ispiritu intraprenditorjali), l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza, is-solidarjetà u t-tishih tal-koeżjoni soċjali – jiġifieri l-partecipazzjoni shiha miż-żgħażaġh fl-aġenda soċjali kollha kemm hi – għandhom jiġu inklużi filwaqt li l-miżuri neċessarji ta’ appoġġ għandhom jifasslu u jiddaħhlu fl-inizjattiva.

3.7 Barra minn hekk, it-tkabbir inklużiv għandu jiġi inkluż b’mod prijoritarju fl-istrateġiji mfassla għaž-żgħażaġh u għandhom jiġu introdotti l-mezzi neċessarji għall-implimentazzjoni tagħhom bhaž-żamma u t-tishih tal-programm eżistenti “Żgħażaġh fl-azzjoni”.

3.8 Xi aspetti relatati man-nondiskriminazzjoni għandhom jiġu inkorporati b’mod aktar ċar fl-inizjattiva. Il-KESE jissuggerixxi li jiġu inklużi miżuri li jindirizzaw il-problema tad-differenza fil-pagi bejn iż-żgħażaġh nisa u rġiel. Id-differenzi bejn l-impjegati lokali u l-migranti u d-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom biex jiksbu kundizzjonijiet u kwalifiki uguali għandhom jiġu indirizzati. L-inklużjoni fis-suq tax-xogħol ta’ żgħażaġh żvantaġġati għandha tingħata attenzjoni xierqa wkoll.

3.9 L-objettivi proposti fl-inizjattiva għandhom jiġu mmonitorjati u l-progress tal-implimentazzjoni għandu jitkejjel permezz ta’ indikaturi ċari biex l-Istati Membri jkun jistgħu jhabirku aktar jekk dawn l-objettivi ma jinkisbux fiż-żmien mehtieg.

3.10 Fit-taqsimha li jmiss, il-KESE ser jeżamina l-oqsma ta’ prijorità stabbiliti fil-Komunikazzjoni u ser jesprimi ruħu u jagħti informazzjoni addizzjonali dwar kull waħda mill-azzjonijiet ewlenin godda proposti.

⁽²⁾ Dan il-kuncett għandu jinfiehem fl-aktar sens wiesa’ u jirreferi għal kull min jimpjega lil xi hadd ieħor u fis-setturi kollha – fis-settur privat, pubbliku jew nongovernattiv.

4. **Żvilupp ta' sistemi ta' edukazzjoni u tahrig modern li jwasslu ghal kompetenzi ewlenin u għall-eċċellenza**

4.1 *Jigi propost abbozz ta' rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar it-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola (2010)*

4.1.1 It-tnaqqis tat-tluq bikri mill-iskola huwa kwistjoni partikolarment importanti b'mod partikolari għal xi Stati Membri. Huwa wkoll wiehed mill-oġġettivi ewlenin tal-Istrateġija Ewropa 2020 u huwa spirat direttament mis-sensiela ta' benchmarks fil-qafas strateġiku ET 2020. Fi żmien meta l-kriżi ekonomika wasslet għal tnaqqis fil-baġits, il-KESE jenfasizza l-importanza li jinżammu u jiżiedu, fejn possibbli, dawk ir-riżorsi allokatli fil-livell nazzjonali li huma intiżi għall-prevenzjoni tat-tluq bikri mill-iskola.

4.2 *Jitwaqqaf Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli dwar il-Litteriżmu (2010)*

4.2.1 Il-KESE jappoġġja l-metodi li taw prova tal-effettività tagħhom biex itejbu l-kapaċitajiet tat-tfal tal-iskola u tal-istudenti u biex jeliminaw l-illitteriżmu fl-UE. Barra minn hekk, jenfasizza l-importanza ta' programmi li jinvolvu liż-żgħażaġh li ġejjin minn familji soċjalment żvantaġġati u familji migranti. Huwa importanti li l-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli jipprovdi opportunitajiet għal djalogu u konsultazzjoni mal-imsieħba soċjali u mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili.

4.3 *Tingħata spinta lill-attrazzjoni, il-provvediment u l-kwalità tal-edukazzjoni u t-tahrig vokazzjonali*

4.3.1 Wara konsultazzjonijiet mas-CEDEFOP, il-KESE jenfasizza l-bżonn li l-istrateġiji tagħna dwar l-edukazzjoni, it-tahrig u t-tagħlim, inkluża dik dwar l-edukazzjoni u t-tahrig vokazzjonali (ETV) jiġu eżaminati mill-ġdid. Hemm bżonn:

- edukazzjoni u tahrig aktar immirati;
- li tiġi promossa u valutata firxa usa' ta' għarfien, hiliet u kompetenzi,
- li l-għarfien u l-hiliet jissodisfaw aktar id-domanda tas-suq;
- li jiġu appoġġjati ambjenti godda għat-tagħlim;
- li jinfethu strutturi u istituzzjonijiet godda għall-edukazzjoni u t-tahrig;
- li jitqiesu l-bżonnijiet individwali.

4.3.2 Il-KESE għaldaqstant jilqa' l-Communiqué ta' Brugges, li għandu l-ghan li jsahhah il-kooperazzjoni Ewropea fil-ETV, li tistabbilixxi 11-il oġġettiv strateġiku fit-tul għall-għaxar snin li ġejjin (2011-2020). Il-KESE jappoġġja t-titjib tal-kwalità

tat-tahrig vokazzjonali fil-livell tal-UE. L-Edukazzjoni u t-Tahrig Vokazzjonali għandha tkun waħda mill-ewwel oqsma godda mmirati li tibnefika minn mobbiltà akbar.

4.4 *Jigi propost qafas għat-traineeships*

4.4.1 Il-KESE japprova l-miżuri li jneħhu l-ostakli legali u amministrattivi għall-moviment liberu taż-żgħażaġh bil-ghan li jiehdu sehem fi traineeships. Djalogu strutturat maż-żgħażaġh identifika problema ewlenija ohra: il-kwalità tat-traineeships f'kull Stat Membru. Il-qafas Ewropew għalhekk għandu jniedi dibattitu nazzjonali dwar it-traineeships, l-apprendistati u l-kwalità tal-kuntratti tal-impjegi li jiġu offruti liż-żgħażaġh. It-traineeships għandhom jagħmlu parti mill-kurrikulu tal-edukazzjoni u jinkludu element edukattiv b'saħħtu, li jagħmilha possibbli għaž-żgħażaġh li wara jakkwistaw impjegi stabbli, ta' kwalità għolja, b'paci adatti u mhux diskriminatorji.

4.4.2 Il-htieġa ta' qafas ta' kwalità għat-traineeships għandha tapplika għall-forom kollha ta' tagħlim f'ambjent ta' xogħol reali, irrISPettivament mill-fatt jekk dawn jagħmlux parti minn programmi ta' edukazzjoni formali jew jekk jitwettqux b'mod volontarju barra mill-qafas ta' tagħlim formali. It-traineeships fihom innifishom m'għandhomx jissostitwixxu l-impjegi iżda għandhom jagħtu lit-trainees il-hiliet meħtieġa għal tranżizzjoni bla xkiel fid-dinja tax-xogħol. It-trainees żgħażaġh għandhom jirċievu kumpens finanzjarju għal kwalunkwe xogħol professjonali reali li jagħmlu u għandhom ikunu koperti wkoll mis-sigurtà soċjali. Biex dawn it-traineeships ikunu effiċjenti u rilevanti fis-suq tax-xogħol huwa importanti li l-**imsieħba soċjali** jiġu involuti fit-tfassil, l-organizzazzjoni, it-twettiq u l-finanzjament tagħhom.

4.4.3 It-traineeships għandhom ikunu aktar attraenti u għandhom jirriflettu l-interessi ta' kull min hu kkonċernat, u l-Istati Membri għandhom, permezz ta' tipi differenti ta' incentivi, iheggu lil min ihaddem biex johlqu aktar opportunitajiet għat-traineeships u b'hekk aktar impjegi ta' kwalità aħjar għaž-żgħażaġh, filwaqt li jqisu l-**Ftehim Qafas** dwar is-Swieq tax-Xogħol Inkluzivi" adottat mill-imsieħba soċjali Ewropej.

4.5 *Jigi propost abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-promozzjoni u l-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali (2011)*

4.5.1 Il-KESE ilu jqis li din il-kwistjoni hija ta' importanza kbira u għalhekk jappoġġja t-tehid ta' miżuri addizzjonali f'dan ir-rigward. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon b'mod partikolari l-enfasi qawwija fuq il-validazzjoni tar-riżultati tat-tagħlim mhux formali. Id-diskussjonijiet dwar il-modi ta' validazzjoni għandhom jiffokaw ukoll fuq il-kwalità tal-edukazzjoni mhux formali u s-supervizjoni u l-monitoraġġ tagħha. Kulhadd għandu jibnefika mill-miżuri intiżi biex itejbu t-tagħlim mhux formali, u mhux biss iż-żgħażaġh żvantaġġati (kif indikat fil-Komunikazzjoni). It-tagħlim mhux formali, ipprovdut l-aktar mill-NGOs permezz ta' attivitajiet volontarji, huwa mezz importanti għaž-żgħażaġh biex jakkwistaw il-hiliet meħtieġa fid-dinja tal-lum, b'mod partikolari fir-rigward tal-kreattività, il-hidma f'tim, ir-riżoluzzjoni tal-problemi, il-hiliet lingwistiċi, il-it-trawwim ta' kuxjenza multikulturali, l-empatija, u s-sens ta' inizzjattiva u ta' responsabbiltà.

4.5.2 Fir-rigward tal-validazzjoni tat-tagħlim informali, min iħaddem ser jaqdi rwol ewlieni fl-aċċettazzjoni tiegħu, u r-rwol tal-istabbilimenti vokazzjonali u tal-edukazzjoni għolja ser ikun kruċjali.

4.5.3 Fir-rigward tar-rikonoxximent tat-tagħlim mhux formali u informali, diġà jeżistu għadd ta' prattiki tajba fil-livell nazzjonali bhall-"Profilpass" fil-Germanja u "č-čwieviet għall-hajja" fir-Repubblika Ċeka. Dawn għandhom jiġu kkunsidrati meta tithejja r-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill. Il-Kummissjoni għandha tikkontribwixxi għat-tixrid u l-analiżi tal-prattiki tajbin, filwaqt li tikkunsidra l-varjazzjoni wiesgħa fl-iżvilupp, it-tradizzjonijiet u r-realtajiet madwar l-UE.

5. Il-promozzjoni tal-attrazzjoni tal-edukazzjoni għolja għall-ekonomija tal-għarfien

5.1 Jiġu appoġġjati r-riforma u l-immodernizzar tal-edukazzjoni għolja, billi tiġi ppreżentata *Komunikazzjoni (2011)* li ser tistabbilixxi agenda msaħħa għida għall-edukazzjoni għolja

5.1.1 Ir-riforma tal-edukazzjoni għolja għandha taqdi rwol aktar importanti fil-ksib tal-oġġettivi tal-Istrateġija Ewropa 2020 li għandhom l-għan li jqiegħdu lis-soċjetà tal-UE fuq quddiem nett fil-qasam tal-għarfien, l-innovazzjoni u l-iżvilupp. L-immodernizzar tas-sistemi tal-edukazzjoni terzjarja – it-tweġiq ta' Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja u l-għanijiet tal-proċess ta' Bolonja, parteċipazzjoni akbar tas-soċjetà ċivili u s-settur privat, revizzjoni u tishih tas-sistemi tal-assigurazzjoni tal-kwalità fl-edukazzjoni u r-rikonoxximent tal-importanza tad-dimensjoni soċjali fl-edukazzjoni għandhom jgħinu lill-gradwati żgħażaġh jirnexxihom jidhlu fis-suq tax-xogħol u jneħħu l-ostakli għal parteċipazzjoni ugħwali fl-edukazzjoni li għadhom jeżistu fir-rigward tal-inugwaljanzi soċjali, il-ġeneru, in-nazzjonalità, eċċ.

5.2 Jitqabblu r-riżultati tal-edukazzjoni għolja

5.2.1 Filwaqt li wiehed mill-għanijiet huwa li jiġu definiti benchmarks biex jitkejlu r-riżultati u l-kisbiet tal-edukazzjoni għolja, il-KESE jenfasizza l-importanza li l-kriterji jintgħażlu bir-reqqa, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-esperti fil-qasam tal-edukazzjoni, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u s-settur privat, peress li dan huwa qasam sensitiv hafna. Il-KESE jaqbel mat-tassib dwar l-estrapolazzjoni possibbli ta' metodi ta' valutazzjoni jew ta' klassifikazzjoni li jintużaw f'oqsma ohra u għandu d-dubbi tiegħu kemm il-holqien ta' sistema jew ta' skala għida u multidimensjonali għall-klassifikazzjoni tal-universitajiet hija fil-kompetenza tal-UE.

5.3 Tiġi proposta Agenda Strateġika multiannwali ta' Innovazzjoni (2011)

5.3.1 Fir-rigward tal-Agenda Strateġika ta' Innovazzjoni (2011), il-KESE jirreferi lill-Kummissjoni għall-bosta opinjonijiet u rakkomandazzjonijiet li saru dawn l-aħħar snin dwar dan is-suġġett⁽³⁾.

⁽³⁾ L-opinjonijiet tal-KESE dwar "Ir-revizjoni tal-politika Komunitarja dwar l-innovazzjoni f'dinja li qed tinbidel", ĠU C 354, 28.12.2010, p. 80 u dwar "Investiment fl-għarfien u l-innovazzjoni (Strateġija ta' Lisbona)", ĠU C 256, 27.10.2007, p. 17.

6. Appoġġ għal żvilupp b'saħħtu ta' tagħlim transnazzjonali u mobbiltà taż-żgħażaġh marbuta mat-tfittxija ta' impjieġ

6.1 Titwaqqaf websajt iddedikata għaż-*"Żgħażaġh attivi"* li tagħti informazzjoni dwar it-tagħlim u l-opportunitajiet ta' mobbiltà fl-UE (2010)

6.1.1 Il-KESE jipproponi li tiġi inkluża informazzjoni għida fis-sorsi eżistenti bhall-PLOTEUS, il-YOUTH jew portali eżistenti ohrajn peress li l-integrazzjoni ta' informazzjoni għida f'websajts li diġà jeżistu tista' tirnexxi aktar u tista' tiffacilita l-aċċess għaż-żgħażaġh. Barra minn hekk, għandha tiġi żviluppata bażi tad-data waħdinija li tiġbor fiha l-postijiet vakanti għat-traineeships u x-xogħol volontarju u għandha tiġi inkluża f'dawk il-websajts.

6.2 Jiġi propost abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-promozzjoni tal-mobbiltà taż-żgħażaġh għal finijiet edukattivi (2010)

6.2.1 Il-KESE jappoġġja t-tishih ta' miżuri speċifiċi għall-ksib ta' mobbiltà akbar għat-tagħlim u l-implimentazzjoni tal-konkluzjonijiet tal-konsultazzjonijiet pubbliċi dwar il-proposti tal-Green Paper dwar "Il-promozzjoni tal-mobbiltà taż-żgħażaġh għal finijiet edukattivi (sic)", li fiha qeda rwol attiv fl-2009 u li għaliha kkontribwixxa bosta rakkomandazzjonijiet siewja⁽⁴⁾. Għandhom jiġu provduti miżuri ta' appoġġ qabel, matul u wara l-mobbiltà.

6.3 Tiġi żviluppata karta "Żgħażaġh attivi"

6.3.1 L-għanijiet tal-inizjattiva mhumieħ ċari biżżejjed dwar jekk hijiex intiża biex tiżviluppa karta għida jew tagħti impetus għid lill-karta eżistenti Youth 26. Il-valur miżjud ta' kwalunkwe karta għida għandu jiġi identifikat b'mod ċar u jitqabbel mal-karti li diġà jeżistu.

6.4 Tiġi ppubblikata Gwida dwar is-sentenzi tal-Qorti Ewropea tal-Gustizzja dwar id-drittijiet ta' studenti attivi (2010)

6.4.1 Il-KESE jemmen li din hija miżura pożittiva u jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li s-sentenzi għandhom jiġu ppubblikati f'formats flessibbli, li jkunu aċċessibbli faċilment u li jinfteħmu. Għandhom ikunu faċli wkoll għall-istudenti tal-iskejjel sekondarji.

6.5 Jiġi propost Passport Ewropew tal-Hiliet (2011)

6.5.1 Il-KESE jappoġġja l-holqien ta' Passport Ewropew tal-Hiliet. Huwa jemmen li l-passaporti eżistenti (Europass u l-passaport taż-żgħażaġh) għandhom jingħaqdu fi strument globali uniku li jkopri, f'formola waħda, CV tradizzjonali, edukazzjoni formali (Europass) u edukazzjoni mhux formali u informali. Iż-żgħażaġh għandhom mhumieħ konvinti dwar il-fatt li għadd kbir ta' strumenti kontinwament jiġu riveduti iżda fl-aħħar mill-aħħar xorta waħda mhumieħ effiċjenti hafna.

⁽⁴⁾ L-opinjoni tal-KESE dwar "Il-promozzjoni tal-mobbiltà taż-żgħażaġh – Green Paper", ĠU C 255, 22.09.2010, p. 81.

Is-suċċess tal-Passaport Ewropew tal-Hiliet ser jiddependi, fost affarijiet oħrajn, mill-mod kif jiġi kkunsidrat minn min iħaddem u kif jintuża miż-żgħażaġh, li għalihom jehtieġ li jibqgħu disponibbli miżuri ta' konsultazzjoni u ta' appoġġ.

6.6 Tiġi implimentata l-inizjattiva "L-ewwel impjieg EURES tiegħek"

6.6.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon kull forma ta' appoġġ li ssahha il-prospetti ta' impjieg għaž-żgħażaġh. Il-KESE jemmen li t-tishih tal-EURES u ta' portali oħrajn u t-titjib tal-kwalità tas-servizzi tagħhom jistgħu jkunu ta' għajjuna f'dan ir-rigward.

6.7 Fl-2010 tinholoq sistema għall-Monitoraġġ tal-Postijiet Vakanti Ewropej

6.7.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjoni il-pubblikazzjoni b'mod regolari tas-sistema għall-Monitoraġġ tal-Postijiet Vakanti Ewropej peress li din tagħti stampa siewja u aġġornata tal-iżviluppi fis-suq tax-xogħol Ewropew.

6.8 Tiġi ssorveljata l-applikazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE dwar il-moviment liberu tal-haddiema

6.8.1 Fil-prinċipju, il-KESE jaqbel li l-applikazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE dwar il-moviment liberu tal-haddiema hija ta' benefiċċju għaž-żgħażaġh u għandha tiġi ssorveljata b'aktar reqqa (din il-miżura ilha f'it li giet implimentata). Madankollu, il-Kummissjoni ma tgħidx b'mod ċar kif ser jiġu organizzati l-monitoraġġ tal-leġislazzjoni u l-applikazzjoni ta' inizjattivi għaž-żgħażaġh attivi.

7. Qafas għall-impjieg taž-żgħażaġh

7.1 Jiġu identifikati l-aktar miżuri effettivi biex jappoġġjaw l-impjieg taž-żgħażaġh

7.1.1 Ir-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh, li diġà kienet allarmanti qabel il-kriżi, issa saret wahda mill-aktar aspetti inkwettanti tas-suq tax-xogħol Ewropew. Kif tgħid l-inizjattiva, "Il-qgħad fost iż-żgħażaġh li jammonta għal madwar 21 %, mhuwiex aċċettabbli. Sabiex l-għan ta' impjieg jilhaq 75 % għall-popolazzjoni ta' bejn 20-64 sena, it-tranzizzjoni ta' żgħażaġh għas-suq tax-xogħol jehtieġ li tittejjeb b'mod radikali." (5) L-importanza ta' miżuri li jgħinu biex jiggarrantixxu impjieg ta' kwalità għolja, permanenti u b'paga adatta mill-bidu nett għaž-żgħażaġh ma jistgħux jiġu sottovalutati. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjoni l-inizjattivi proposti u jistieden lill-Kummissjoni tiżgura impenn sod min-naħa tal-Istati Membri – bi qbil mal-imsieħba soċjali u partijiet interessati oħrajn – fir-rigward tal-holqien ta'

impjieg għaž-żgħażaġh. Il-KESE jaqbel ukoll mal-istqarrija fit-test li, "Arrangamenti tal-pagi u l-ispejjeż tax-xogħol mhux marbuta mal-pagi jistgħu jipprovdu inċentiv biex jiġu impjegati haddiema ġodda, iżda m'għandux [sic.] jikkontribwixxi għal prekarjetà. In-negozjar kollettiv jista' wkoll ikollu rwol pożittiv fl-iffissar miftiehem tal-pagi differenzjati għall-haddiema ġodda", filwaqt li jiġi osservat il-prinċipju ta' paga ndaq għall-istess xogħol jew għal xogħol ta' valur ekwivalenti.

7.1.2 L-indirizzar tas-sitwazzjoni taž-żgħażaġh fis-swieq tax-xogħol tal-lum hija element ewlieni fit-tishih tal-kompetittività tal-Ewropa. Biex dan jirnexxi, fl-aħhar mill-aħhar irid jiġi żgurat li t-talenti taž-żgħażaġh tal-lum jintużaw aħjar u li ma jinhlewx.

7.1.3 Il-KESE jappoġġja l-hidma biex jiġu identifikati l-aktar miżuri effettivi għall-appoġġ tal-impjieg taž-żgħażaġh, bħall-programmi ta' taħriġ, il-miżuri u l-benefiċċji ta' sigurtà u ta' attivazzjoni, is-sussidji ta' reklutaġġ u arrangamenti adattati għal pagi u għas-sigurtà soċjali. Kif xieraq, il-Kummissjoni tenfasizza wkoll l-ghoti ta' pariri dwar il-karriera. Meta ż-żgħażaġh ikollhom jiddeċiedu dwar il-karriera futura tagħhom għandhom jirċievu l-informazzjoni neċessarja dwar id-diversi possibbiltajiet ta' edukazzjoni li huma disponibbli għalihom u għandu jkollhom ukoll idea ċara dwar il-hiliet u l-kompetenzi meħtieġa u informazzjoni dwar l-iżviluppi possibbli fis-suq tax-xogħol biex ikunu jistgħu jipplanaw il-futur tagħhom. Dan huwa partikolarment minnu jkunu fil-fażi tat-thejjija u t-tiftix tal-ewwel impjieg.

7.2 Jiġi stabbilit monitoraġġ sistematiku tas-sitwazzjoni taž-żgħażaġh li m'għandhomx impjieg, edukazzjoni jew taħriġ

7.2.1 Konsegwenza oħra tal-kriżi attwali hija ż-żieda fl-qgħad ta' żgħażaġh li m'għandhomx impjieg, edukazzjoni jew taħriġ. Madankollu, s'issa kien diffiċli li tinkiseb idea ġenerali dwar kemm hu serju dan il-fenomeni fil-livell tal-UE u dwar l-impatt fuq is-saħha mentali u l-benesseri taž-żgħażaġh. Għaldaqstant, il-KESE jilqa' b'sodisfazzjoni il-proposta li jitwaqqaf monitoraġġ sistematiku f'dan il-qasam.

7.3 Jiġi stabbilit, bl-appoġġ tal-programm PROGRESS, Programm ta' Taġlim Reċiproku għid għas-Servizzi Pubbliċi Ewropej ta' Impjieg (2010)

7.3.1 Il-KESE jappoġġja din l-azzjoni u jirrakkomanda li qabel kollox tkun intiża biex tiġbor flimkien l-attivitajiet, il-finanzjament u l-iskambji ta' esperjenzi eżistenti. Huwa kruċjali li s-servizzi pubbliċi ta' impjieg ikunu effiċjenti u rilevanti. Madankollu, f'xi Stati Membri l-aġenziji privati huma responsabbli għal dawn is-servizzi: uhud minnhom mhumix irregolati u mmonitorjati biżżejjed. Huwa importanti li jiġi offrut impjieg stabbli u ta' kwalità għolja u li jiġi żgurati d-drittijiet soċjali. F'dan il-qasam, bħal foqasma oħrajn, il-kontribut tal-imsieħba soċjali huwa kruċjali.

(5) Skont ir-rapport tal-Eurostat ta' Jannar 2011, ir-rata globali tal-qgħad fl-UE ta' 27 pajjiż kienet ta' 9,6 %. Il-qgħad fost iż-żgħażaġh (taħt il-25 sena) kien ta' 21 %. Il-pajjiżi bl-ogħla rata ta' qgħad fost iż-żgħażaġh kienu Spanja (43,6 %), is-Slovakkja (36,6 %) u l-Litwanja (35,2 %).

7.4 Jissahhah id-djalogu ta' politika bilaterali u reġjonali dwar l-impjeg taż-żgħażaġh mal-imsieħba strateġiċi tal-UE

7.4.1 Il-KESE jaqbel mat-tishih tal-kooperazzjoni bilaterali u multilaterali mal-organizzazzjonijiet bhall-OECD u l-Unjoni għall-Mediterran, is-Shubija tal-Lvant, il-Balkani tal-Punent u fil-kuntest tar-relazzjonijiet tal-UE mal-Amerika Latina u l-Karibew u partijiet oħra tad-dinja li magħhom tista' tiġi kkunsidrata l-kooperazzjoni. Dan japplika b'mod partikolari għall-kwistjonijiet relatati maż-żgħażaġh migranti.

7.5 L-intraprendituri żgħażaġh jiġu inkoraġġuti jużaw aktar il-Facilità Ewropea ta' Mikrofinanzjament PROGRESS

7.5.1 Il-KESE jilqa' l-facilità ta' mikrofinanzjament bhala mezz ġdid biex jitravwem spirtu intraprenditorjali u biex jinholqu impjegi fil-mikrointrapriżi ⁽⁶⁾. Madankollu, għalkemm ma kienx hemm pjani li dan l-istrument jiġi estiż bhala parti mill-perspettivi finanzjarji ġodda tal-UE għal wara l-2013, il-KESE jemmen li għandha tiġi kkunsidrata estensjoni jekk tinghata prova tal-benefiċċju tagħha.

7.5.2 Id-djalogu strutturat li għaddej bhalissa maż-żgħażaġh juri li ż-żgħażaġh li jiddeciedu jwaqqfu n-negozju tagħhom stess għandhom bżonn appoġġ speċjali f'zewġ oqsma li għandhom jitqiesu: i) il-kapital tal-bidu meħtieġ, u ii) tahrig, gwida u għaj-nuna dwar kwistjonijiet prattiċi.

7.6 Jiġi propost li ż-żgħażaġh kollha jkollhom impjeg, ikomplu l-istudji tagħhom jew jiġu pprovduti b'miżuri ta' attivazzjoni fi żmien erba' xhur minn meta jtilqu mill-iskola u li dan jiġi pprovdut bhala "Garanzija għaž-Żgħażaġh".

7.6.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-idea li jiġi żviluppat strument bhal dan fil-livell nazzjonali li jista' jgħin liż-żgħażaġh jегhlbu l-ostakli involuti fit-transizzjoni mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol. L-esperjenzi pozittivi ta' xi Stati Membri għandhom iservu ta' eżempju. Fil-perjodu fit-tul, il-"garanzija għaž-żgħażaġh" proposta tista' tagħti kontribut ewlieni għall-mudell soċjali Ewropew u l-oġettivi tal-Ewropa 2020.

7.7 Jiġi ggarantit bilanċ tajjeb bejn id-drittijiet għall-benefiċċji u miżuri mmirati ta' attivazzjoni fuq il-bażi ta' obbligazzjoni reċiproka

7.7.1 Il-KESE jappoġġja l-miżura ta' obbligazzjoni reċiproka, inklużi politiki ta' attivazzjoni għaž-żgħażaġh li jinsabu fil-periklu ta' esklużjoni soċjali, u l-immodernizzar tas-sistema

tal-protezzjoni soċjali, eċċ. Jappoġġja wkoll it-tishih tal-funzjonijiet ta' attivazzjoni u ta' motivazzjoni tas-sistemi soċjali bil-ghan li jiġi evitat li ż-żgħażaġh jiddependu mill-benefiċċji soċjali għal perjodu twil wisq.

7.8 Fis-swieg tax-xogħol segmentati, jiġi introdott "kuntratt uniku" miftuh b'perjodu ta' prova twil biżżejjed u żieda gradwali tad-drittijiet ta' protezzjoni

7.8.1 Il-kuncett ta' kuntratt uniku miftuh jista' jkun wiehed mill-miżuri li jista' jwassal għal tnaqqis fl-inugwaljanzi bejn dawk li jidhlu fis-suq tax-xogħol u dawk esklużi minnu. Il-KESE huwa konxju mid-differenzi sinifikanti li jeżistu bejn l-Istati Membri fir-rigward tal-aċċess taż-żgħażaġh għas-suq tax-xogħol. Uħud mill-aktar sistemi rigidi jxekklu għalkollox liż-żgħażaġh milli jsibu impjeg, mentri f'oħrajn hemm aktar offerti ta' kuntratti qosra li huma flessibbli wisq u joffru aċċess limitat għall-benefiċċji soċjali. Il-KESE jenfasizza li l-miżuri li għandhom jiġu adottati għandu jkollhom l-ghan li jiżguraw offerti ta' kuntratti stabbli għaž-żgħażaġh li jevitaw kwalunkwe tip ta' diskriminazzjoni fuq il-bażi tal-età, il-ġeneru jew kwalunkwe bażi oħra.

8. L-isfruttar tal-potenzjal kollu tal-programmi ta' finanzjament tal-UE

8.1 Tintwera aħjar l-għajnuna li l-FSE jista' joffri liż-żgħażaġh u jsir l-aħjar użu possibbli tal-potenzjal tiegħu

8.1.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-importanza li l-Komunikazzjoni tagħti lill-użu tal-Fond Soċjali Ewropew. Hi u tinnegozja mal-Istati Membri dwar il-qsim tal-baġit fi hdan il-perspettiva finanzjarja l-ġdida, il-Kummissjoni għandha tenfasizza l-aktar il-fatt li għandu jkun hemm biżżejjed fondi għall-inizjattivi tal-FSE, b'mod partikolari dawk relatati maż-żgħażaġh. It-tishih tad-dimensjoni taż-żgħażaġh fi programmi oħra għandu jiġi kkunsidrat ukoll.

8.2 Jiġi żgurat li ż-żgħażaġh jibbenefikaw mill-Fond fil-futur immedjat u li l-Fond jintuża malajr biex jinkisbu l-oġettivi tal-Ewropa 2020

8.2.1 Il-KESE jemmen li għandha ssir hidma biex il-possibbiltajiet li joffri bhalissa l-FSE jintużaw bis-shih, iżda huwa tal-fehma li fondi oħra għandhom jinkludu wkoll l-għanijiet imsemmija hawn fuq bhala prijoritajiet orizzontali.

8.3 Issir analiżi tal-programmi kollha tal-UE li jkattru l-mobbiltà għal finijiet edukattivi u l-edukazzjoni f'dan il-qasam

8.3.1 Il-KESE jappoġġja l-proposta li jiġu organizzati konsultazzjonijiet pubbliċi bil-ghan li jiġi ssorveljat il-kontribut tal-mobbiltà għal finijiet edukattivi. Ser jagħti attenzjoni mill-qrib lill-attivitajiet f'dan il-qasam, fid-dawl tal-perspettivi finanzjarji l-ġodda.

⁽⁶⁾ L-opinjoni tal-KESE dwar "Investment fl-għarfien u l-innovazzjoni (Strateġija ta' Lisbona)", ĠU C 256, 27.10.2007, p. 17-26.

8.3.2 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ma tirreferix ghar-rwol li jaqdu l-programmi Ewropej ta' tagħlim biex jappoġġjaw iċ-ċittadinanza attiva u s-sehem taż-żgħażaġh. Huwa ċar li edukazzjoni ta' kwalità tajba u suq tax-xogħol sod jikkontribwixxu għat-tkabbir fl-Ewropa però għandhom ikunu akkumpanjati minn strumenti li jippromovu l-partecipazzjoni taż-żgħażaġh fis-soċjetà sabiex ikollhom sens ta' appartenenza u jkunu responsabbli għall-politiki rilevanti. Il-haddiema żgħażaġh u l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh jistgħu jaqdu rwol aktar b'saħħtu f'dan ir-rigward. Għandu jkun hemm iktar possibbiltajiet ta' attivitajiet volontarji ċiviċi.

8.3.3 Il-KESE jemmen li l-miżuri kontra l-kriżi m'għandhomx iwasslu biex jitwarrab l-appoġġ għat-tagħlim mhux formali għax ir-rwol tiegħu qiegħed isir aktar importanti u diġà huwa fattur deciziv fil-futur u l-iżvilupp taż-żgħażaġh.

8.4 *Tigi eżaminata l-fattibbiltà ta' faċilità Ewropea ta' self għall-istudenti biex tiżdied il-mobbiltà transkonfinali tagħhom*

8.4.1 Il-KESE ser janalizza mill-qrib il-kontribut potenzjali ta' din l-azzjoni fir-rigward tal-possibbiltajiet u l-istrumenti li jeżistu diġà. Ir-rapporti ta' evalwazzjoni tal-programmi tal-mobbiltà juru li l-ostaklu prinċipali għaž-żieda tal-mobbiltà huwa l-finanzjament tal-istudenti. Madankollu, sabiex jiġi appoġġjat b'mod effettiv l-ghan tal-mobbiltà – 20 % sas-sena 2020 – għandha tingħata prijorità lill-aċċessibbiltà u d-daqs tal-ghotjiet (grants). Il-proċedura għall-ghoti tas-self għandha titfassal bir-reqqa u ż-żgħażaġh għandhom jiġu informati dwarha peress li huwa importanti li kemm jista' jkun jiġi evitat li ż-żgħażaġh jinqabdu f'nassa ta' dejn.

Brussell, 15 ta' Marzu 2011.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON